

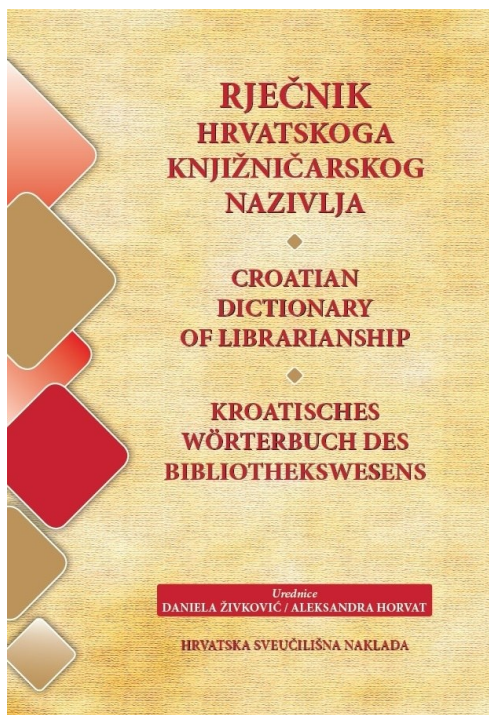
Marijana Rogić Bocchetti
Gradska knjižnica, Knjižnice grada Zagreba
marijana.rogic.bocchetti@kgz.hr

ISSN 1845-2434
[CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Rječnik hrvatskoga knjižničarskog nazivlja / [autori Sanja Brbora ... et al.] Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2022.

ISBN 9789531694926

Prikaz

Naslovnica preuzeta s mrežne stranice [nakladnika](#)

Početakom 2022. godine u izdanju Hrvatske sveučilišne naklade objavljen je *Rječnik hrvatskoga knjižničarskog nazivlja*. Rječnik je nastao kao rezultat projekta *BIBLION – hrvatsko knjižničarsko nazivlje*, u sklopu projekta *Izgradnja hrvatskog strukovnog nazivlja STRUNA-09-2017* koji je financirala Hrvatska zaklada za znanost. Nositelj projekta *BIBLION* bio je Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, s prof. dr. sc. Danielom Živković kao voditeljicom, a sve skupa trajao je 18 mjeseci, od veljače 2018. do kolovoza 2019. Tijekom trajanja projekta prvotno je izgrađen e-rječnik – elektronička inačica tiskanog rječnika. E-rječnik hrvatskog

knjižničarskog nazivlja i danas je sastavni dio Strune – „terminološke baze hrvatskoga strukovnog nazivlja u kojoj se sustavno prikuplja, stvara, obrađuje i tumači nazivlje različitih struka radi izgrađivanja i usklađivanja nazivlja na hrvatskome jeziku“ i koja je dostupna na mrežnoj adresi <http://struna.ihj.hr/>.

Rječnik hrvatskoga knjižničarskog nazivlja sadrži 2034 natuknice stručne knjižničarske terminologije, na njegovoj izradi sudjelovalo je jedanaest autorica i autora, a petero njih aktualni su članovi Komisije za knjižničarsko nazivlje pri Hrvatskom knjižničarskom društvu (dr. sc. Sanja Brbora, viša knjižničarka Rajka Gjurković-Govorčin, prof. dr. sc. Aleksandra Horvat, mr. sc. Jelica Leščić, dr. sc. Maja Lončar, dr. sc. Dijana Machala, dr. sc. Marina Mihalić, dr. sc. Bruno Nahod, dr. sc. Breza Šalamon-Cindori, dr. sc. Maja Živko i prof. dr. sc. Daniela Živković). Rječnik su uredile prof. dr. sc. Aleksandra Horvat i prof. dr. sc. Daniela Živković.

Polazni motiv za stvaranjem takve vrste rječnika bila je činjenica da „u posljednjih trideset godina zbog sve većeg i bržeg uvođenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija, podložnih naglim izmjenama, knjižnično poslovanje vidljivo je izloženo radikalnim promjenama. Sukladno tome, promjene prati i uvođenje novih naziva koje često treba na odgovarajući način prilagoditi domaćim prilikama i uvjetima“. Proces sistematizacije hrvatske knjižničarske terminologije pokrenula je još prošloga stoljeća dr. sc. Eva Verona zajedno sa svojim suradnicima, članovima Komisije za izradbu hrvatske bibliotekarske terminologije Društva bibliotekara Hrvatske, što je i istaknuto na samom početku *Rječnika*: „Komisija radi prezaposlenosti članova još nije započela sistematskim radom, ali izlaženje časopisa možemo smatrati početkom rada i na tom polju. U člancima će se malo po malo ustaljivati terminologija, koja će komisiji mnogo koristiti pri konačnom radu.“ Osim članova Komisije za knjižničarsko nazivlje Hrvatskog knjižničarskog društva u izradi *Rječnika hrvatskoga knjižničarskog nazivlja* sudjelovali su znanstvenici s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, kao i lingvisti iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Prema riječima urednica *Rječnik* je realiziran u namjeri da se prikupe i popišu nazivi (i njihove definicije) koji se danas koriste u knjižničarskoj struci, a kao izvori korišteni su stručni časopisi i knjige, hrvatski prijevodi međunarodnih standarda i smjernica, prilozi u enciklopedijama i leksikonima, postojeći rječnici, tekstovi na mrežnim stranicama knjižnica, pa i govorna komunikacija knjižničara. Popis korištenih izvora priložen je uz *Rječnik*. Nazive čiju potvrdu nisu mogli naći u pisanim izvorima, a koji se često koriste u govornoj komunikaciji knjižničara, autori su označili kao žargonizme. Nazivi u *Rječniku* nižu se abecednim slijedom, ali su označeni brojevima, a ispod svakog navodi se, ako postoji, engleski i njemački ekvivalent hrvatskog naziva. Zanimljivo je istaknuti da se u *Rječniku* nalaze i nazivi koji pripadaju novonastaloj knjižničarskoj terminologiji, kao što su primjerice „kliznik“ i „pažljiva potraga“.

[702] kliznik *ili* pomični regal *ili* pokretni regal

sustav pokretnih polica za knjižničnu građu koji omogućuje uštedu prostora i veću sigurnost

žarg. Kompaktus

engl. compact shelving

njem. Kompaktaufstellung; Kompaktmagazinierung; Kompaktspeicherung

[1251] pažljiva potraga

pretraživanje odgovarajućih izvora podataka prije početka korištenja djela kako bi se utvrdio nositelj autorskoga prava za to djelo

engl. diligent search

njem. Sorgfältige Suche

Na kraju *Rječnika* nalaze se dva indeksa, engleski i njemački, koji povezuju strane nazive s brojevima hrvatskih natuknica, što će posebice biti od koristi onima koji se bave prevodenjem tekstova stručnog i znanstvenog karaktera. Jedna od recenzentica *Rječnika*, prof. dr. sc. Senada Dizdar, navodi da je „vrijednosno najvažniji dio *Rječnika hrvatskoga knjižničarskog nazivlja* sadržajna i pojmovna rječnička struktura i analiza pojmova, koja ne donosi samo značenje pojedinih termina iz oblasti bibliotekarstva, već široko obuhvaća pojmovno područje informacijskih znanosti, povijesti knjige i tipografije, kao i što podupire epistemologiju, odnosno teoriju znanja, jer predstavlja relevantan okvir za razumijevanje i spoznavanje fenomena i njihovih odnosa u polju informacijskih i komunikacijskih nauka“.

Treba istaknuti nekoliko specifičnosti ovog novog knjižničarskog priručnika: rječničke definicije često su nadopunjene napomenom što *Rječnik* približava leksikonu, definicijama je moguće koristiti se u nastavi što *Rječnik* čini stručnim priručnikom u punom smislu riječi, određeni su pojmovi kategorizirani (nepreporučeni naziv, predloženi naziv, skraćeni naziv, podređeni naziv, zastarjeli naziv itd.), a englesko i njemačko kazalo olakšavaju prepoznatljivost naziva i korištenja. Sa svojih 2034 naziva *Rječnik* odražava korpus stručnog nazivlja u uporabi u Hrvatskoj, a namijenjen je stručnjacima, ali i laicima pojedincima koje zanima značenje određenog pojma u kontekstu knjižničarske struke.